

3618

Bulletin of Lithuanian
Community in Austria

Informationen für die Li-
taische Gemeinde in Oster-
reich.

ANSTRIJOS LIETUVIU BENDRUOMENĖS
INFORMACIJOS

1952 m. liepos mėn. 25 d. Penkti metai. Nr. 3 354/

Darbu, mokslu, turtu ir pasi-
aukojimu lietuviai kovoja,
kad apgintų ir išlaikytų
nepriklausomą Lietuvos Vals-
tybę.

Lietuvių Charta.

Kaip lietuviai išsprogdino sovietinį karo medžiagos transportą. Oprechtio leidkla Züriche išleido Elinoros Lipper knygą "11 metų Sovietų kalėjimuose ir stovyklose". Toji užšienio komunistė ir medikė, 11 metų išbuvusi soviet. prievartos stovyklose, savo knygoje mini ir lietuvius su kitais pa-baltiečiais, 1940 ir 45 m. deportuotus į Sibirą. Daugumas deportuotųjų dirbo Kolymos aukso ir rūdos kasyklose, kur dėl baisių klimatinių ir dar-bo sąlygų greitai žūdavo. Be vyrų, ten buvo ir atgabenta nemaža moterų. 1945 m. į Buchtą Nachodkos uostą buvo atgabenta daug lietuvių ir latvių, iš kur jie buvo toliau paskirstyti į Kolymos ir kitas stovyklas. Dauguma jų sudarė jaunimas, kuriems buvo pritaikytas "garsusis" § 58 p.1 - t.y. už bendradarbiavimą su priešu arba valstybės išdavimą" nuteisti 10 metų. Tarp jų buvo nemaža vaikų, rodes, tarnavusių vokiečių aviacijos daliniuose. Dalį sudarė vad. "laisvieji darbininkai", kurie taip pat turėjo gyventi stovyklose, tik geriau apmokami negu priverč. darbų darbininkai. Iš jų bu-vo sudaryti "specialūs kontingentai", kurių dalis buvo palikta dirbti Buch-toj Nachodkoj. 1946 m. pavasarį NKVD įsakė Buchtą Nachodką išvalyti nuo "laisvų darbininkų". Po kiek laiko į ją atvyko Sovietų okeaninis laivas "Dalstroj", turėjęs plaukti į Magadaną. Į laivą buvo prikrauta daug sprog-stamosios medžiagos, reikalingos aukso ir rūdos kasykloms, vėliau jin tu-rėjo būti sukrauti ir darbo vergai. Pietų metu laisva laivas su sprogstama medžiaga buvo išsprogdintas, laimei, į jį dar nebuvo suva-ryti tremtiniai. 5 klm. spinduliu viskas buvo sunaikinta, kiek ištikrųjų žuvo žmonių, nustatyti nebuvo galima. Šį išsprogdinimo aktą atliko vienas lietuvis, dirbęs prie pakrovimo, bet ir jis žuvo drauge. Tik tiek žinoma, kad tai būta lietuvio darbo, nors kiti teigė jį buvus latvių. Po to buvo visi "laisvieji darbininkai" suimti ir greičiausiai išsiųsti į Kolymos kasyklas. Pati Lipper suimta 1937 m. Maskvoje, galiausiai iš Sibiro gri-žo į Vokietiją 1948 m. vasarą.

Trumano laiškas Baltijos tautoms. Minint birželio tragiškuosius įvykius, Prezidentas Trumanas atsiuntė tū. ir jų Baltijos tautų birželio minėjimams rengti Komiteto Pirmininkui V. Sidzikauskui šio turinio laišką:

Minint 12 metų šma sukaktį, kaip Sovietų Sąjunga neteisėtai užgrobė Baltijos tautas, aš siunčiu nuoširdžiausią užuojautą. Amerikos Vyriausybė ir žmonės jaučia gyvą ir gilų užuojautos jausmą ir kartu šlykštisi vergėjų žiauriais veiksmais, kurių jėga Baltijos tautų diplomatai ir kiti Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovai darbuojasi už savas tėvynes. Mes neužmiršime mūsų Baltijos draugų. Mes pareiškiame per jus visiems, kur tik jie bebūtų, savo nuoširdžius linkėjimus, kad jiems nepritrūktų jėgų ir kantrybės nešti dabartinę tiraniją ir greit vėl džiugtis nepriklausomybe tarp laisvų tautų.

Jungtinių T.O. Generalinis Sekretorius Trygve Lie viešėdamas Austrijoje, Vienos parlamente pasakė kalbą. Baltijos tautas Lie paminėjo kaip prieš gyventojų norą 1940 m. Sovietų okupuotas.

ELTA. Gautomis iš JAV žiniomis, p. K. Žalkauskas, buv. Klaipėdos Krašto Gubernatorius, kuriam pavešta sudaryti naują Vyk. Tarybą, tariasi su lietuviais veikėjais bei organizacijomis

Pamaldos už a. a. A. Smetoną. Kanados Lietuvių Tautinės Sąjungos Montcalio skyrius š/m birželio mėn. suruošė minėjimą buv. ilgamečiui Lietuvos Respublikos Prezidentui Antanui Smetonai.

Tą progą Aušros Vartų parapijos bažnyčioje atlaikytos gėdulingos pamaldos už Antano Smetonės vėlę.

ELTA. Klaipėdiečiams pripažinta Vokietijos pilietybė. Apie Vokietijos centro vyriausybės ruošiamą įstatymo projektą, kuriuo visiems vokiečiams pabėgėliams numatoma pripažinti automatiškai Vokietijos pilietybę, kurios norientieji galės betgi atsisakyti. "Memeler Dampfboot" rašo Nr. 11/52, kad vidaus reikalų ministerijai dar kyla abejojimo, ar tai būtų galima šiuo metu padaryti su vokiečiais iš Danėgo krašto ir Lenkijos, tačiau jokio abejojimo nesą dėl Klaipėdos krašto gyventojų: jiems Vokietijos pilietybė bus pripažinta. Tačiau pretendentai turį iš anksto rūpintis, kad "kartais įstatymas neparodytų kokių nors nemalonių /nemalonių staigėnų/. Klaipėdiečiai jau ištikus šimtus metų yra buvę Reicho, ev. Prūsijos piliečiai. Apie priklausymą Lietuvai neušsimenama nė žodžio.

Lietuvos kvota. Illinois valstybės senatorius P. Douglas savo kalboje, kuri buvo išspausdinta "CONGRESSIONAL RECORD", pažymėjo, kad išleidžiant tremtinius kvotos sąskaiton, pusė Lietuvos kvotos jau išnaudota iki 200 metų, taigi, daugiau kaip šimtui metų pirmyn. Latvijos ir Lietuvos kvotos labiausiai apsunkintos, /latvių kvota daugiau nei trims šimtams metų/. Kaip žinome, Lietuvos kvota nustatyta 386 žmonės per metus. Pusei esant išnaudotai, dabar tegali ją ažiuoti tik 193 per metus, o prašymų, siekiančių pasinaudoti Lietuvos kvota, yra paduota 12.385.

Italijos radijo stotis užsieniui. trumpomis bangomis, įsivedė ir lietuvių kalba transliacijas. Jos vyksta kasdien 12 val. 30 min. ir trunka 15 minučių šiomis bangomis: 31, 35, 49 ir 92. Transliacijas veda Dr. J. Gailius pereitais metais Romos universitetą baigęs ekonomiją. Tai jau trečios transliacijos lietuvių kalba.

Tautiečiai, kurie klausosi lietuviškųjų Amerikos ir kt. transliacijų, maloniai prašoma savo pastabas apie jas pranešti Inform. Tarnybai šiuo adresu: ELTA, /14/ Pfullingen, Goethestr. 16, Germany. Tuo pat adresu prašoma siūtinėti taip pat svetimomis kalbomis laikraščių iškarpas, kur rašoma mums rūpimais klausomais, ypač minimi lietuviai ir Lietuva.

Mokslo pažymėjimų reikalai. Akščiau kad kurie asmenys kreipėsi prašydami išduoti pamesto atestato dublikato nuorašą, patikrinti bylas, kodėl pažymėjimas neišduotas ir panašiais reikalais. Tiems asmenims, kiek tada sąlygos leido, buvo pagelbėta.

Dabar archyvo medžiaga jau taip sutvarkyta, kad galima tuo reikalui kiekvienam padėti. Tad visi tie asmenys, kurie mokėsi Vokietijoje ir kuriuo nors būdu neteko išdoto pažymėjimo, ar dėl emigracijos nesuspėjo atsiimti jam priklausomo dokumento / o tokių yra / gali kreiptis į PASAULIO LIETUVIŲ ARCHYVĄ, 2601 W. Marquette Road, Chicago 29, Ill., USA.

Kad būtų galima greičiau ir lengviau padėti, besikrėmpiantis turi nurodyti mokyklos pavadinimą, savo vardą ir pavardę, gimimo vietą ir datą, kurios klasės pažymėjimu suinteresuotas ir kuriais metais tą klasę baigė.

PLA Vadovybė.

Padėka. Rev. P. Brazauskui, gyv. Sacred Heart Hospital, Eugene, Oreg., už paaukotą vieną dolerį informacijos reikalams, širdingai dėkojame.

Au. L. B. Valdyba.

Kaip vakar, taip ir šiandien! Viešpats pasibeldė į duris vienos krikščioniškos šeimos ir tikėjosi, kaip pabėgėlis, rasti sau pastogę. Bet žmonės teisinosi sakydami, kad neturi vietos. Tas kambarys jiems reikalingas prekėm patalpinti. Kada Viešpats, liūdnomis akimis pažvelgęs į žmones, tarė: "Gaillestingumo, aš esu pabėgėlis....." tai jie atkirto: "Kastave vertė bėgti? ar nepakaks tau ir barako?".

Nežinodamas kur toliau eiti, jis atsistojo prie smūtkelio pakely ir laukė praeinančių žmonių, kurie jam širdį parodytų. Ilgai nereikėjo laukti. Eidamas keliu vaikinas pagrohė akmenį ir smogė juo į smūtkelį, kuris akimirkoje buvo sutriuškintas. "Tai ne žmonės! pagalvojo Viešpats, bet gyvuliai. Aš sutvėriau juos sulig savo paveikslu, bet jie tą paveikslą sunaikino. Geriau mane priimtų laukiniai, kaip europiečiai. Reik man bėgti iš Europos, nes čia man nelieka vietos."

Taip išėjo Viešpats į tarukinį ir norėjo toliau keliauti. Vagonai buvo perpildyti žmonių, kur grūdosi, mindė kits kitam kojas, keikėsi ir barėsi. Viešpats, negalėdamas to pernešti, sudraudė žmones sakėdamas "aprinkite besikeikę ir bsibarę, ar nebijote Dievo?" Visas vagonas nusikvatojo: "Dievo? Jokio Dievo nėra! iš kur tu esi atklydęs, kad dar toms pasakoms tiki". Tada jie pradėjo dar daugiau prieš Dievą burnoti. Atėjus konduktoriui, norėjo Viešpats parodyti savo bilietą, bet žiūri, kad visa kišenė su pinigais jam buvo išpiauta. Tai padarė krikščionys! Jis buvo priverstaskitoje stotyje išlipti ir, nežinodamas kur eiti, dairėsi po apylinkę.

Pamatęs bokštą prisiminė, kad jam yra statomis dievnamiai. Todėl nieko nedelsdamas, jis pasuko dievnamių link. Didžiai mustebo įėjęs, kad tiek daug žmonių yra susirinkę, bet jie buvo susirinkę ne maldai, o šokiams. Ant išniekinto altoriaus sukniubę Viešpats pakėlė akis į dangų ir tarė: "Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino ką daro" Vienas pabėgėlis pažinęs jį tarė: "Viešpatie, ar tu čia esi?". Taip, aš ir tu mes eisime kartu, tavo ir mano yra ta pati dalis.

Brangūs skaitytojai, mūsų Informacijų leidimą, turim atvirai prisipažinti, dėl finansinių sunkumų esame kiek sulėtinę, bet už tai stengiamės kiek galint paįvairinti jų turinį. Ir tavęs, mielas skaitytojai, prašome atsakyti pabendradarbiauti su mumis, parašant straipsniuką iš savo šalies tautiečių gyvenimo ar kita. Visai sustabdyti jųėjimą, manau, ir Tamsta nepritars, ar nežieta?

Tą progą aš norėčiau čia pakartoti p.Dr.J.Jakšto sveikinimus ir linkėjimus mūsų informacijoms ".....džiaugiuosi, kad puoselėjate mūsų kadaise pasėtą sėklą ir tuo būdu by kiek skaidrinatė pasilikusiuose Austrijos lietuviuose emigracinio gyvenimo dienas".

Išaiškinti vogimai paštuose. Riedo lagerio gyventojai, jau nuo pat lagerio egzistavimo pradžios, skūsdavosi dėl laiškų dingimo ir kitų pašto siuntų, o jau 1950 - 51 metais šis siuntų dingimas įgavo tiesiog masinį pobūdį. Skūstasi tai vienon tai kiton vieton, bet pagerėjimo vis nesimatė.

Po kelių metų kruopštaus darbo, pagaliau pasisekė vagį sučiupti. Pasirodė, esąs valdininkas priiminėjęs pašto siuntinius prie langelio. Oficialiai nustatyta, kad vien tik pašto siuntinių pasisavinęs daugiau 40.000 šilingų vertės, o laiškų skaičių ir jų vertę nustatyti tiesiog neįmanoma.

Heinrichsdorfo pašte /lageris Asten/ taip pat susektos vagystės ir policijos sulaikytas pats įstaigos viršininkas. Šis paštas danar visai panaikintas.

Salzburgo apylinkės seniūnui p. Trakiui išvykus Vokietijon, seniūno pareigas dabar eina p. Samuilis Simeonas gyv. Salzburge, Ignaz - Rieder - Kai 11. Salzburgo apylinkės reikalais prašome kreiptis į čia nurodytą seniūną.

Au.L.B.Valdyba.

Nario ir solidarumo mokekeščius, kurie dar nesumokėjo, prašome sumokėti savo seniūnams arba siųsti tiesiog Au.L.B. kasininkui Marčiukaičiu J. šiuo adresu:

Marčiukaitis Juozas

Post Kleinmünchen

Lager Wegscheid

Bar.46.

JAV armijos kareivis Japertas Vacys, stovis su savo daliniu Vokietijoje, jau antrą kartą lanko savo sergantį tėvą DP ligoninėje Nidernhard.

Sužinojome, kad buv. Austrijos Lietuvių Bendruomenės Pirmininkas ir jos organizatorius agronomas Česlovas LIUTIKAS, Naujoje Zelandijoje baigia įrengti savo nuosavus namus.

Linkime tolimesnio paaiskimo !

Au.L.B.Valdyba.

Pirmą kartą IRO "galūnu" sugražinta iš Bremeno pereinamos stovyklos p. Naujokaticinė Ona atgal į Austriją, š/m birželio mėn. antru kartu išsiengė užjūrin - Australijon.

Tikim, šį kartą pasiseks !

Au.L.B.

Austrija apleido iš Salzburgo apylinkės p.Naujokaitienė Ona į Austr-
liją ir p.Trakių šeima į Vokietiją, iš Braunau apylinkės Švarcas Oskaras
ir Gadzinskių šeima - visi į USA.

Mūsų mirusieji. 1952 m. vasario mėn. 23 dieną Salzburgo /Hellbrunn/ se-
 nelių prieglaudoje mirė Langeris Aleksandras. Velionis yra gimęs 1883
 m. liepos mėn. 18 dieną Šiauliuose.

1952 m. vasario 26 dieną mirė Braunau apylinkės narys Erentrau-
 tas Robertas gimęs 1875 m. kovą mėn. 3 d. Zarasuose. Velionis palaido-
 tas St. Johann i. Walde kapuose.

Ponai seniūnai, prašome nepamiršti mums pranešinėti apie įvykusius jų
 apylinkėje pasikeitimus kt. išvykimus, mirimus, gimimus ir t.t.

Au.L.B.Valdyba.

An

Monsig. Razminas Klemensas

ZAMS 44
 b.Landeck

Tirol

Drucksache

Abs. Glionertas S.
 Heinrichsdorf O.O.
 Post Asten